

Szentcsalád vasárnapja

Lk 2,41–52

„Nem tudtátok...?”

A keresztény igehirdetésben a Szentcsalád az ideális közösség példajaként szokott szerepelni. Ezért meglepő számunkra, hogy az elbeszélés, a hagyomány szerint 12 éves Jézust kicsit szokatlan szerepben mutatja be. Ez az elbeszélés az egyetlen, amely összeköti a gyermek Jézus születésének epizódját és a nyilvános működés megkezdésének történetét.

A Biblián kívüli folklórban, az apokrif iratokban a gyermek Jézus szent csínytevéseiről számos naiv és bájos történet maradt fenn, de a kánoni evangéliumok kerülnek ezeknek a bemutatását.

A mai evangéliumi szakaszban Lukács a Szentcsalád hétköznapijait mutatja be. A nagy ünnepekre a vallásos emberek elzarándokoltak Jeruzsálembe. A vallási előírás szerint ezt évente háromszor kellett megtenni, de ha a család távol élt a szent várostól, elegendő volt egyszer. A feleség és a kis gyermekek felmentést kaphattak. A zárandoklat és kirándulás Jeruzsálembe Jézus korában kedvelt vallási szokás volt, aki csak tehetette, eleget tett az előírásoknak. Útközben arra is adódott lehetőség, hogy az egymástól távolabb élő rokonok beszélgessenek, a gyermekek pedig ismerkedjenek egymással.

Mária és József nem keresi Jézust. Általában az egy hetes ünnepből két-három napot töltöttek Jeruzsálembe, majd indultak vissza. Ebben a kavarodásban nem tűnt fel, hogy Jézus nincs a gyermekek és a rokonok társaságában.

A jelenet már itt előrejelzi, ez a zárandokút a Tóra tanulmányokban előrehaladt Jézusnak egészen mást jelent, mint a többi jámbor családnak. Ő nem pusztán a vallási kötelességből ment Jeruzsálembe, a Templomba, hanem találkozni akart az Atyával, és megélni a Tóra szívét, lényegét. A jeruzsálemi és a zsinagógai tanítás lehetőséget adott, hogy a hallgató kérdéseket tegyen fel. A rabbik tanításába bárki beleköthetett. Lukács nem írja le a vitát, csak megjegyzi, hogy Jézus korát meghaladó kérdéseket tehetett fel, mert a rabbik elcsodálkoztak a kérdésein.

Jézus a történetben csak egyszer szólal meg, amikor aggódó szüleinek válaszol: „Nem tudtátok, hogy nekem Atyám dolgaiban

kell fáradoznom?” (49. v.) Ez az öntudatos kérdés meglepi szüleit, az isteni titkok ismerőit. Sőt el is gondolkodnak rajta. Szavait anyja mind „megőrizte szívében” (52. v.). E diszkrét utalás a kulcsa ennek a hagyománynak. Jézus anyja mesélhette el, hogy mikor fedezte fel, hogy gyermeke tényleg rendkívüli, és a későbbi küldetés fényében már másként emlékezett vissza ezekre a szavakra, amelyek Jézus lelkéről, Jézus öntudataról árulkodtak.

Mikor alakult ki Jézus messiási öntudata? Néhány eretnek nézet szerint Jézus embersége csak álca volt, mert már csecsemőkorban úgy viselkedett, mint Isten Fia, és nem úgy, mint Mária gyermeke. Ez a történet kevés információjával is arról győz meg, hogy nem így volt. Mi érelődött Jézus lelkében? Ezt nem tudták a szülei sem.

A Szentcsalád nem azért rendkívüli, mert osztatlan harmóniában él, hanem mert értetlensége ellenére is képes támogatni a tagok isteni elhivatottságát. Felesleges az engedelmesség vagy a mélyleges lelki harmónia felől megközelíteni a Szentcsalád rendkívüliségét. Ez csak a földi család ideális kivetítése Jézus szüleire, és azzal a naiv gondolattal ajándékoz meg bennünket, hogy nekik könnyebb volt, mint egy átlagos, rendes családnak. A mai történetben viszont arról győződünk meg, hogy hasonló nehézségekkel küszködött, mint más család, de soha nem hagyta figyelmen kívül, hogy a családnak együtt és egyenként is egységben kell élnie Istennel. A tagoknak nemcsak az emberi szeretet a feladatuk, hanem az is, hogy gondozzák az egyes tagok egyéni vallási küldetését. Ennek során szembekerül egymással az emberi szeretet és Isten hívásának a megértése.

Mária és József imája Jézus megtalálása után

Mi Atyánk, aki atyja vagy gyermekünknek! Kimondhatatlanul aggódtunk fiunkért, amikor elvesztettük az úton. Túl-ságosan vigyázni akartunk rá, és így bánkódva kerestük. De íme, most megkerült gyermekünk a te házad csarnokában. Nálad találtuk meg a te Fiad. A te dolgaiddban munkálkodva találtunk rá, hiszen ő veled volt, amíg mi elveszettnek hittük.

Add, Atyánk, hogy soha ne feledjük, hogy gyermekünk tőled jött és hozzád tér majd vissza, miután a te dolgaidd-

ban munkálkodott. Add, hogy ne feledjük, hogy őt csak rövid időre bíztad ránk. Erősítsd és bátorítsd gyenge szülői szívünket, hogy át tudjuk majd engedni őt a te akaratodnak, mindnyájunk üdvösségére. Amen.